

IDEES ENFRONT L'ESTAT: ... A L'ECLOSIÓ DEL CATALANISME

A Europa els profunds canvis socials de la Revolució Industrial condueixen al sorgiment del **Romanticisme, un corrent cultural que revaloritza la connexió de l'home amb la natura, els costums populars i les cultures nacionals.**

Als Països Catalans aquestes idees prenen cos a través de la Renaixença, que associant llengua i pàtria vol restablir **l'ús social del català,** a nivell culte i popular, i **redescobrir el país** i la seva cultura a través de l'excursionisme. En aquest corrent renacionalitzador **hi conviuen sectors conservadors i progressistes, populars i elitistes.** Popularitzadors de la llengua catalana com **Antoni Maria Claret** i **Jacint Verdaguer** o **Anselm Clavé** i **Frederic Pitarrà,** passant per **Víctor Balaguer** —reconstructor de l'imaginari català—, **Joaquim Rubió i Ors** —promotor dels Jocs Florals— i **Narcís Oller** i **Àngel Guimerà** —icones de masses en novel·la i teatre.

Aquest brou de cultiu va impregnant cada cop més iniciatives polítiques. Així se succeeixen fets com la celebració del **Primer Congrés Catalanista** (1880); l'aprovació, en el Congrés Regional del Partit Republicà Democràtic Federal, d'un **Projecte de Constitució de l'Estat Català** (1883); el **Memorial de Greuges** que diverses entitats presenten al rei Alfons XII (1885); la publicació de l'obra doctrinal de referència, **Lo Catalanisme,** de **Valentí Almirall** (1886); i l'aprovació, per part de la Unió Catalanista, de les **Bases de Manresa** que propugnen una Constitució Regional Catalana (1892). Aquestes propostes nacionals sempre tenen un contingut de drets i llibertats, més o menys progressista, en funció de qui encapçalí la iniciativa.

El catalanisme, que defensa la condició nacional de Catalunya, la seva llengua, cultura i llibertats polítiques, **arriba a l'eclosió definitiva** amb el nou segle quan, el 1907, **Solidaritat Catalana,** una plataforma electoral que agrupa des dels republicans d'esquerres als carlins, passant per la burgesia il·lustrada de la Lliga Regionalista, **assoleix 41 dels 44 escons catalans a les eleccions a Corts.**

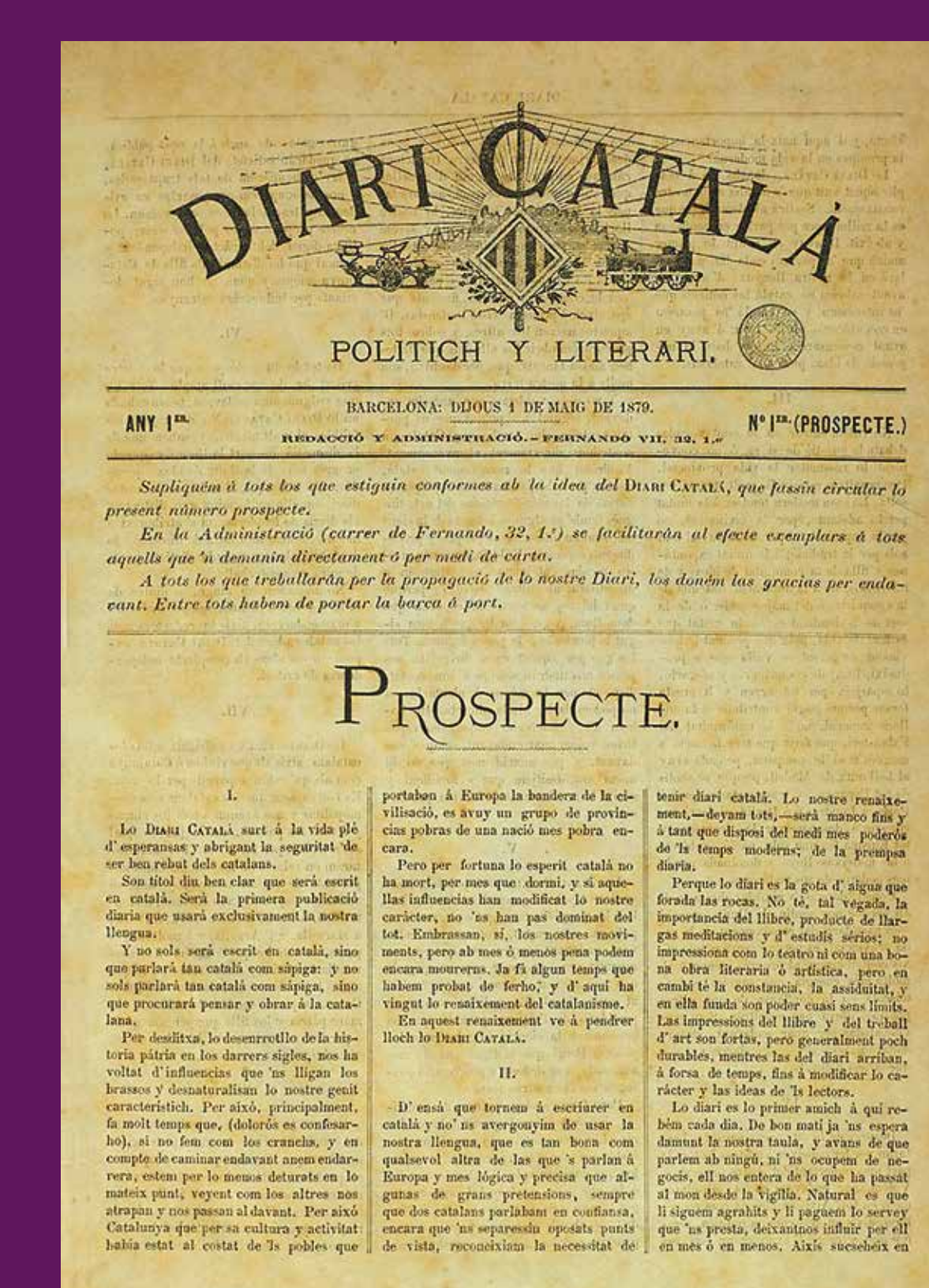
Barcelona, 28 de juny de 1908
Assemblea Catalana al Palau de la Música, convocada per Solidaritat Catalana, reunint a tots els càrrecs electes del país: regidors, diputats a Corts i a les diputacions provincials.

FREDERIC BALLELL / APB

Montserrat, 8 de maig de 1868
Visita de poetes catalans, valencians i provençals al Monestir de Montserrat en ocasió de la celebració dels Jocs Florals de Barcelona. D'esquerra a dreta, a la fila superior: Celestí Barallat, Vicent Venceslau Querol, Vergés, Josep Maria Torres Belda i Josep Maria Arnau; a la fila del mig, Conrad Roure, Lluís Roca, Frederic Mistral, Albert de Quintana, Víctor Balaguer, J. Sala, William Charles Bonaparte-Wyse i Rafael Ferrer i Bigné; i asseguts a terra, Eduard Vidal i Valenciano, Loís Romieu, Teodor Llorente i Paul Meyer.

IAAH-AM

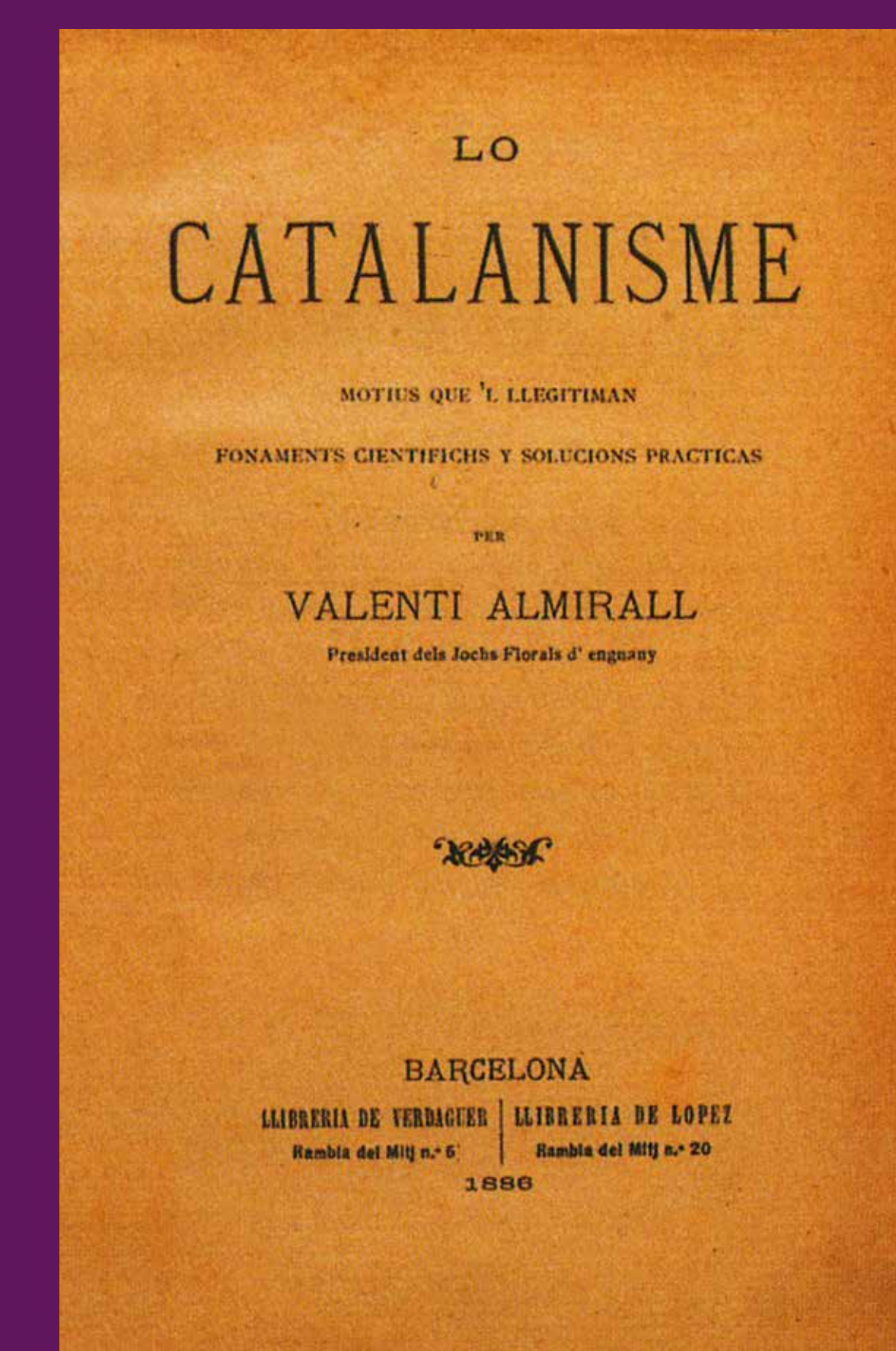
Barcelona, 1 de maig de 1879
El *Diari Català*, impulsat per Valentí Almirall, fou el primer editat en llengua catalana.

BC

1876
Els fundadors de l'Associació Catalanista d'Excursions Científiques. Catorze anys després l'associació es convertiria en el Centre Excursionista de Catalunya. D'esquerra a dreta: Pau Gibert, Ricard Padrós, Josep Fiter, Marçal Ambrós, Eudald Canibell i Ramon Arnet.

CEC

Barcelona, 1886
Lo Catalanisme, de Valentí Almirall, és el primer gran èxit del catalanisme polític modern. Parteix de la tradició federalista i progressista del republicanisme català.

BC